

taget frem engang imellem og pudset, selv om hun ikke er sikker paa, at det endnu skal bruges, at Højtidsdagen er der, og det gaar med disse Forslag saaledes, at det ikke paa nogen Maade gaar an at lade dem ligge, selv om vi leve under saadanne Tilstande, som vi nu klar ud og klar ind have levet under. Demokratiet bør tage saadanne Forslag frem og bringe dem i Overensstemmelse med Nutidens Krav. Vi kunne ikke sige, at de Forslag, som vi have staaet paa i Begyndelsen af Halvfjerdserne, ere ganske tidsvarende nu, og derfor bør disse Forslag tages frem igen, selv om man ikke faar dem igennem, og bringes i Overensstemmelse med Nutidens Krav, saaledes at de kunne blive en Gane, som Demokratiet kan samles om. Den Tid kommer nok, hvis vi give Tid, da der er andre, der komme til Roret, og da vi saa vore Forslag satte igennem, hvis der er Livskraft i dem, og derfor er der ingen Grund til at være fed af, om det ikke kan gøres under det nuværende Ministerium. Tiden kommer nok, da baade Højre og andre Partier maa indse, at der er noget i disse Krav, som absolut maa indkommes, og jeg tvivler for Resten meget om, naar man gaar Landet over, at den nuværende højtærede Kultusminister egentlig kan saa Medhold hos sine Præster i, at det bedste er at lade det hele ligge, og at der i Grunden ikke bør gøres noget, naar det gamle Højrestandpunkt ikke kan følges med Hensyn til særlige Fonds, højere Lønninger o. s. v. Saa vidt jeg er kendt ud over Landet, tror jeg, at mange Præster vilde være meget veltilfredse med at saa disse Lønninger indførte, som her ere foreslaaede, og jeg tror, at mange Præster ikke interessere sig for at saa et særligt Fond oprettet.

Efter disse Bemærkninger skal jeg se lidt paa selve Lovforslaget og fremhæve nogle af de Ting, som jeg mener, burde tages med paa Lovforslaget, naar Folketinget behandler det, og som jeg mener, Nutiden fordrer, bør tages med. Det er rimeligt, naar Forslagsstillerne komme med Forslaget, at de saa komme med det væsentlig i den Skikkelse, som Folketinget tidligere har bragt til Veje. Derfor har jeg ogsaa i sin Tid været med til at indbringe det i Folketingets gamle Skikkelse; men Driftseren for Forslagsstillerne dengang, Berg, sagde, at det var rimeligt, at man tog Hensyn til de Krav, som senere ere fremkomne, og blandt andet berørte han Forholdet ogsaa til Valgmenighedene. Naar jeg ser paa § 1, er der et Forhold, jeg kunde have lyst til at gøre opmærksom paa. Det hedder i andet Stykke i § 1 om de kjøbenhavnske Præsteembeder og

Præsteembederne i Købstæderne, at naar den Tid kommer, da de blive ledige, skulle Indtægterne ogsaa indbrages i Statskassen; men saa skal der udkomme en særlig Lov om, hvad Kjøbenhavn og Købstæderne skulle betale i Stedet for de nuværende Ydelser. Jeg tror knap, at det gaar an at vedtage dette ganske i samme Skikkelse, som det stod hidtil, jeg tror, at Nutidens Forhold kræve, at der sker en Forandring. Vor Tid har særlig udmærket sig ved, at Købstæderne ere tagne overordentlig stærkt til paa Landets Befolknings; Kjøbenhavns Indbyggertal er steget overordentlig lige saa vel som Købstædernes; men dermed er naturligvis ogsaa Forholdet mellem Præsternes Antal og Befolkningen forrykket i større Grad, og det er rimeligt, at man i Kjøbenhavn vil møde med Krav paa flere Præster og flere Kirker. Man har jo allerede en Kommissionsbetænkning i saa Henseende, som blev omdelt i Fjor, og som viser os, at Kravene ere der. Naar Tiende, Dring og kort sagt alle Indtægterne, som de nuværende Præsteembeder have, indbrages i Statskassen, enten de nu indbrages umiddelbart i Statskassen eller under et særligt Fond, og Kjøbenhavn og Købstæderne skulle med ind derunder, kan man være temmelig sikker paa, at naar Kjøbenhavn og Købstæderne ved Lov forpligtes til at svare visse Afgifter til Statskassen i Stedet for deres nuværende Ydelser, saa vil Statskassen komme til i højere Grad at betale i Forhold til Præsternes Antal og det forøgede Kirkeantal i Kjøbenhavn og Købstæderne. Jeg mener jeg, det gaar ikke an at vedtage dette saaledes, som det nu er foreslaaet, men at man maa tage Forbehold om, at naar Kjøbenhavn og Købstæderne blive dragne med ind derunder, skal der paalægges dem særlige Udgifter til nye Præster og nye Kirker, thi ellers mener jeg, at det vil komme til at gaa ud over Landboerne saaledes, at vi komme til at deltage i de nye Byrder, som ere begrundede i, at Købstæderne og Kjøbenhavn ere saa stærkt tiltagne i Folkeantal. Det er en af de Fordringer, som jeg mener Nutiden bør stille til et Forslag som dette, og jeg henstiller dette til velvillig Overvejelse af de Mænd, som komme til at behandle Forslaget i Udvalg. — Det andet, som jeg har noteret mig, skal jeg ikke dvæle længe ved, da der dels i Gaar og dels i Dag er blevet dvælet derved af ærede Talere. Det er nemlig Tiendeafløsningen. Det findes i § 2 sidste Stykke, hvor det hedder, at senest 3 Aar efter at denne Lov er traadt i Kraft, har Finansministeren at fremlægge for Rigsdagen et Forslag gaaende ud paa Tiendeafløsning. Der siges i dette Stykke slet ikke